

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

§. IV. De Desponsatione seu Matrimonio Deiparæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

tur Fratres Christi, scilicet Jacobus Minor, Joseph, Simon & Judas.

Ad hæc tamen facile Respondetur. Ad primum quidem, ly *Antequam* non significare quòd postea Joseph & Maria convenerint carnaliter, sed Scriptura ostendit quid factum non sit usque ad conceptionem, & tamen pronum erat cogitare, quòd factum fuisset, indicare volens novitatem mysterii contra cursum naturæ solitum, & intactum relinquere quòd postea factum sit. Sic rectè dicitur Virga Aaron floruisse antequam fuisset plantata; cum tamen neque postea plantata fuerit. Item dicitur navis periisse antequam veniret ad portum; cum tamen eò postea non pervenerit.

Ad II. Resp. adverbium *donec* & similia solum exprimere id quòd dubium esse potuisset, relinquendo id quòd certum est, velut à fortiori cogitandum. Dicit itaque Evangelista Joseph non cognovisse Mariam ante partum, de quo maximè dubitari potuisset, insinuans multò minùs postea virum justum attigisse templum Dei, Spiritus sancti sedem, Domini sui Matrem. Quem proinde similiter semper mansisse Virginem, est constans Doctrina Theologorum cum Hieronymo, Beda, Bernardo & aliis. Similis autem est locutio frequens in Scriptura, ut Dan. 6. *non pervenerunt usque ad pavimentum, donec acciperent eos leones.* Ubi non significatur, quòd postea pervenerint. Sic neque significatur, quòd corvus post siccitam terram, sederit ad arcam, de quo Gen. 8. dicitur: *Non est reversus donec siccarentur aque.* Nec Psalm. 109. dum dicitur: *Sede à dexteris meis donec ponam &c.* significatur, quòd postea à dexteris non sedebit.

Ad III. Dico primogenitum idem esse, quòd primò natum, seu ante quem nullus alius, et si simul sit unigenitus. Unde primogenita ex lege debebant Domino offerri, non expectando, an secundò genita sequerentur. Mauit autem Evangelista dicere primogenitum, ut ex hoc ipso Deo consecratus intelligeretur, ad exemplum veteris legis.

Ad IV. Dico fratres Domini more Scripturæ dici etiam consanguineos, seu propinquos: sicut in Scriptura Abraham & Loth dicuntur fratres, & Sara soror Abraham. Sanè Jacobus & Joseph (qui Matth. 13. dicuntur fratres Christi) erant filii Mariæ Cleophæ, ut patet Matth. 27. Vers. 56. collato cum Ioan. 19. Vers. 25. adeòque non potuerunt esse fratres uterini Christi sive filii B. Virginis.

§. IV.

De Desponsatione seu Matrimonio Deiparæ.

Fuit nihilominus B. Virgo juxta Scripturam Lucae 1. desponsata viro ante incarnationem Verbi; non solum per sponsalia de futuro, sed etiam per verba de presenti seu per verum contractum matrimonialem seu per matrimonium ratum; prout habet communis doctrina Theologorum cum D. Thoma & D. Bonaventura post Patres passim, ut refert Tannerus d. 2. q. 1. num. 127. Quòd ipsum satis conficitur ex Scriptura Matth. 1. *cum esset desponsata* (scilicet per verba de presenti) *Mater ejus Maria Joseph, antequam convenerent*; prout (quòd insinuatur) quantum est ex parte status, convenire potuissent. Et infra: *Joseph autem vir ejus (en virum) cum esset justus, & nollet eam traducere, per ora hominum, vel accusare publicè puniendam velut adulteram, voluit occultè dimittere eam. Porro quam non accepit, nemo dimittit. Et ideo qui volebat dimittere, sciebatur acceptam.* inquit Ambrosius l. 2. in Lucam in princip. Et infra eodem cap. dixit Angelus: *Noli timere accipere, scilicet constanter, seu animo dimissam retinere, Mariam conjugem tuam.* Ubi iterum B. Virgo appellatur simpliciter conjux. Et rursus infra de Joseph dicitur: *accepit conjugem suam.* Quòd non dicitur de de sponsa de futuro. Denique non nisi propter matrimonium initum contingit, quòd Jesus putabatur filius Joseph Lucae 3. Ob idemque Joseph appellatur Pater Christi Lucae 2. Unde Ang. l. 1. de Nupt. c. 11. ait: *Propter fidei conjugium parentes Christi vocari ambo meruerunt, & non solum illa Mater, verum etiam ille Pater ejus, sicut conjux Matris ejus.* Adeòque pater non carne, sed conjugii copulatione inquit idem l. 2. de consensu Evangelist. c. 1. Multò tamen conjunctius, quàm vitricus vocetur pater filiorum suæ uxoris, quia nempe in illo ipso conjugio citra ejusdem injuriam Christus virtute Spiritus sancti de Virgine natus est; adeòque erat proles Joseph tamquam nata ex propria uxore veluti carne sua, & proprio fundo. Etsi insuper vulgi opinione putaretur filius à Joseph genitus.

Et quidem verosimilius est, quòd post Chrysostomum docet Trelmannus, Lansenius, Suarez, Vasquez, Sylvius & alii passim, jam ante incarnationem Deiparæ, fuisse solemniter traductam in domum sponsi, eique cohabitasse, ut indicat illud Matth. 1. *Voluit occultè dimittere eam*; utique jam ad se & ad domum assumptam. Idem quoque conficit ratio: quia aliàs non fuisset satis prospectum famæ B. Virginis: si quidem conceptio prolis in domo mariti supponitur maritalis, at extra domum viri haberi solet suspecta.

Con-

26. Inter B. Virginem & Josepham intercessit ante incarnationem verum matrimonium. Probatur ex scriptura.

Jesus falsè putabatur filius à Joseph genitus, vere tamen dicebatur hic pater Christi, & quidem conjunctius, quàm vitricus, quàm vitricus uxoris.

27. B. Virgo ante conceptionem prolis erat traducta in domum sponsi.

Exponitur quia dicitur illud ad cor. 1. Antequam conveirent.

24. Item illud: Non cognoscere eam donec peperit.

Joseph mansit semper virgo.

25. Christus est primogenitus, & simul unigenitus.

Fratres Christi more Scripturæ appellantur consanguinei seu propinqui.

21. Quia per spiritum sanctum...

Qui in deo per potentiam orientalem...

23. Virginitas non potest esse confirmata...

Congruentia in initio matrimonii.

Congruentia porro in initio matrimonii est multiplex. Inter ceteras sunt hæc. Tum ut confuleretur samæ B. Virginis, ipsiusque Christi, ne scilicet putaretur genitus ex fornicatione vel adulterio. Tum ut B. Virgo haberet Josephum custodem & testem suæ puritatis, solatium, item in necessitatibus corporalibus decens subsidium, ac filii nutritium. Tum ut præsignaretur in Virgine, sponsa, & Christi matre, Ecclesia, quæ est simul virgo, sponsa Christi ac mater fecunda.

Auctoritates in speciem opposita solum excludunt matrimonium consummatum.

28. *Votum virginitatis ab ineunte ætate emissum non obstat sponsalibus de præsentis potius quam de futuro.*

Modus concordandi illud cum utrisque.

Tuis votum absolutum gratiam ante desponsationem.

Virginitas in lege veteri non fuit illicita neque probroja.

Dum autem nonnulli Patres indicant Iosephum fuisse penè maritum, Mariam futuram conjugem &c. significant solum intercessisse matrimonium ratum sine copula conjugali.

Nec obstat, quòd B. Virgo emiserit votum castitatis, idque, juxta S. Augustinum, D. Bonaventuram, Scotum & alios communiter contra paucos, etiam antè desponsationem. Immo credibiliter ab ineunte ætate, cum Virgo virginum nullis cedere debeat virginibus, quarum variæ penè infantes virginitatem Domino consecrarunt. Hoc equidem (dico) non obstat: nam si ei non contravenit per sponsalia de futuro (quæ saltem negari non possunt intercessisse) consequenter nec contravenit per sponsalia de præsentis. Ratio autem utriusque est, sive quòd Joseph edoctus de voto addiderit se virginitati servanda non obstiturum, vel quòd etiam per pactum præviè fuerit exclusa obligatio copulæ similitumque actuum conjugalium; sive quòd saltem non habuerit B. Virgo propositum copulam admittendi, utpote edocta per divinam inspirationem sponsum virginitati suæ non nociturum.

Votum porro Deiparæ fuit absolutum, etiam ante desponsationem; veluti perfectius ipsam Deo consecrans, & perfectius ceteris præbens exemplum. Aliunde etiam nil obstat.

Neque erat virginitas in veteri Lege illicita aut probrosa, ut tradunt Patres, Hieronymus lib. 1. contra Iovinianum c. 13. Damascenus & alii. Quare eam coluerunt Elias, Eliseus, Jeremias, Daniel cum sociis. Quàmquam juxta Bedam, Bernardum & alios Patres ac Doctores Deipara omnium prima virginitatem vovisse putetur; sic ut in hoc quoque verificetur, quod canit Ecclesia. *Sola sine exemplo placuisti Domino nostro Iesu Christo.* Nimirum congruebat tantam perfectionem primò obtingere Reginæ Virginum. Saltem de alio nemine ipsam antecedente simile quid legitur. Quod autem Deuteron 7. dicitur: *Non erit apud te sterilis*, etiam respicit pecora: adeòque continet non præceptum, sed fecunditatis (quæ sanè præcipi directè nequit) promissionem. Præterea sterilitas est pœna, Virginitas vero virtus.

QUESTIO II.

De Conceptione, Nativitate & Infantia Christi.

EXPLICATA desponsatione Matris Virginis, ordo suadet, ut de purissima prolis conceptione post aliquantam cohabitationem subsequatur ceterisque consequentibus aliquid dicamus.

§. I.

De Conceptione Christi.

CONCEPTIO Christi non est facta statim atque Angelus dixit: *Dominus tecum*; quod proinde non rectè quidam sic accipiunt, q. d. Dominus tecum per incarnationem; nisi (quod credibile est) loquantur de ea mox futura. Quàmvis & hoc minùs placeat, eò quòd potius videatur angelus significare, quòd in præsentis erat Dominus cum ea, per singularem scilicet favorem, unde ortum habeat illa, quam præmiserat in salutatione, plenitudo gratiæ. Alioquin constat adhuc postea dixisse Angelum in futuro: *Ecce concipies &c.* Et Virginem interrogasse: *Quomodo fiet*; Angelum dein respondisse, *Spiritus superveniet in te &c.* Lucas quoque c. 2. testatur, quòd nomen Jesu *vocatum est ab Angelo, priusquam in utero conciperetur* quatuor tempore hujus legationis, qua annuntiabat Incarnationem: patet autem Angelum adhuc postquam dixisset *Dominus tecum*, dixisse *vocabis nomen eius Iesum*; adeoque illud similiter præcessisse incarnationem.

Proinde conceptio Christi non contigit, nisi simul atque B. Virgo consensum præstitit, dicens: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.* Qui quidem consensus in hoc felici foedere ex parte Virginis de congruo exigebatur. Ideoque *neq. mora* (inquit, *Ang. serm. 18. de Sanctis*) *reversetur nuntius, & virginali thalamum ingreditur Christus.*

In hac porro castissima conceptione sine viri omnique libidinis interventu, Spiritus sanctus ex purissimis sanguinibus B. Virginis in instanti formavit & organizavit in utero virgineo carnem Christi, B. Virginem instar ceterarum matrum concurrente. Nam in primis ut Christus homo non solum existimaretur, sed verè esset factus ex semine David secundum carnem, urhabet Apostolus ad Rom. 1. non satis erat quòd Joseph ita esset ex David, sed insuper debebat caro ipsius Christi formari ex carne descendente ex David, scilicet ex carne B. Virginis. Ideoque Christus est etiam filius Abraham ipsiusque Adæ, scilicet secundum originem & corpulentam substantiam, non tamen secundum seminalem rationem; sicut caro ceterorum hominum.

Non tamen Abraham dicitur nisi L.

Quæ conceptio dicitur Disp.

Sed ad præsentem versum B. Virgo dicitur ancilla Domini.

Cur id dicitur, &c.